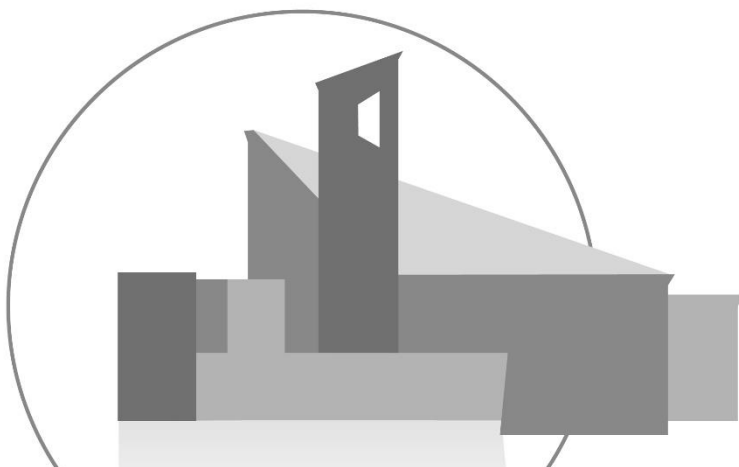

De Christengemeenschap

beweging tot religieuze vernieuwing

gemeenteberichten

december 2018 & januari 2019

gemeente Zeist

De Christengemeenschap Zeist

‘Wij zouden alles moeten
bekijken alsof het de eerste
keer is.’

Saul Bellow

Uit de inhoud

<i>Rondom de diensten</i>	4
Kerstdienst voor de kinderen	6
Afwezigheid geestelijken	6
<i>Uit het gemeenteleven</i>	7
Kerstspelen	9
Oliebollen	10
Financiën	11
Cursussen	12
<i>Mensen en activiteiten</i>	14
Terugblikken	15
<i>Rondom de agenda</i>	19
Drieluik	19
Driegeleding	22

Rondom de diensten

Mensenwijdingsdienst

Zondag	10.30 uur
Woensdag	9.00 uur
Donderdag	8.00 uur

N.B.: Zie hieronder de diensten in de Kersttijd en tijdens de heilige dagen.

Diensten in de Kersttijd

Eerste Kerstdag dinsdag 25 december:

- 00.00 uur Kerstnachtdienst te middernacht. Bij deze dienst wordt geen communie uitgereikt;
- 08.00 uur tweede Kerstdienst, bij de dageraad;
- 11.00 uur derde Kerstdienst op klaarlichte dag.

Deze drie diensten hebben elk hun eigen evangelie en epistel en vormen samen een geheel. Zij kunnen ook afzonderlijk worden bijgewoond.

- 09.45 uur Kerstdienst voor de kinderen (zie pag. 6).

Tweede Kerstdag woensdag 26 december:

- dienst om 10.00 uur.

Diensten tijdens de heilige dagen:

- donderdag 27 t/m zaterdag 29 december: 9.00 uur;
- zondag 30 december: 10.30 uur;
- maandag 31 december: 9.00 uur;
- dinsdag 1 januari: 10.30 uur;
- woensdag 2 januari t/m zaterdag 5 januari: 9.00 uur;
- zondag 6 januari, Epifanie: 10.30 uur.

Diensten in Huize Valckenbosch

In principe om de veertien dagen op vrijdag om 10.30 uur.

De komende diensten zijn op 14 en 28 december en 11 en 25 januari.

Diensten in het Leendert Meeshuis

In principe eens in de maand op dinsdag om 11.00 uur. De komende data zijn: 11 december en 15 januari.

Evangelie in de Mensenwijdingsdienst

Adventstijd	2	dec	Lukas	21	25-37
	9	dec	Mattheüs	24	29-35
	16	dec	Markus	13	24-37
	23	dec	Lukas	21	25-37
Kersttijd	25	dec I	Mattheüs	1	
	25	dec II	Lukas	2	1-20
	25	dec III	Johannes	21	15-25
	26	dec	Johannes	21	15-25
	1	jan	Johannes	1	1-18
Epifanie	6	jan	Mattheüs	2	1-12
	13	jan	Lukas	2	41-52
	20	jan	Johannes	2	1-11
	27	jan	Mattheüs	8	1-13

Liederen in de Mensenwijdingsdienst

Adventstijd	Heilig, heilig, heilig
	De vrede Gods
Kersttijd	Geopenbaard zij God
	God is liefde
Epifanie	Laat uw aangezicht
	Te midden van ons

Kerstdienst voor de kinderen

Op *dinsdag 25 december* wordt om 9.45 uur de Kerstdienst voor de kinderen gehouden. Dit ritueel maken de kinderen alleen op deze ochtend van het jaar mee. In kernachtige bewoordingen worden zij cultisch binnengeleid in het mysterie van de Kerstgeboorte. Een bijzondere dienst waarbij ook de volwassenen hartelijk uitgenodigd zijn.

Zondagsdienst voor de kinderen

In principe elke zondag om 9.45 uur, voorafgegaan door een verhaal en het oefenen van het lied om 9.30 uur.

Niet in de schoolvakanties

De zondagsdienst voor de kinderen vervalt op de zondagen die in schoolvakanties vallen.

Voor dit schooljaar betreft dit de volgende zondagen: 23 december, 30 december, 6 januari, 24 februari, 3 maart, 28 april en 5 mei.

Liederen in de Zondagsdienst

Adventstijd	Maria door een doornwoud ging
Kersttijd	Nu zijt welkome
Epifanie	Hoe helder staat de morgenster

De kleuren aan het altaar

<i>Periode</i>	<i>Begint op</i>	<i>Kleur</i>	<i>2e kleur</i>
Adventstijd	2 dec	blauw	donkerblauw
Kersttijd	25 dec	wit	licht violet
Epifanie	6 jan	violet	donker rood

Afwezigheid van de geestelijken

Er is geen afwezigheid voorzien.

Uit het gemeenteleven

Nieuwe leden

Op 8 juni is **Teunia Geertruida Suzanna Menschaart** lid geworden van onze gemeente. Hartelijk welkom, **Nia!**

Vanuit de gemeente Antwerpen is naar ons overgekomen **Karen Samson**. *Alle goeds met jullie nieuwe woonplaats, Karen.* Ook aan jou een warm welkom in de gemeente Zeist.

Peuter- en kleuterochtend

Iedere tweede zondag van de maand (behalve in juli en augustus) is er om 9.30 uur een peuter- en kleuterochtend. Er wordt een verhaal verteld en iets geknutseld.

De komende bijeenkomsten zijn op 9 december en 13 januari.

Advent vieren met de kinderen

Zondag 2 december, 15.30 uur

Voor alle kinderen van 3 t/m 9 jaar, om samen Advent te vieren met hun ouders, grootouders, vriendjes en vriendinnetjes.

Er zal muziek klinken, we zingen adventsliederen en er wordt een mooi verhaal verteld.

En natuurlijk zullen we in de adventstuin lopen om het licht van de engel te kunnen ontvangen.

Kerstavond voor de kinderen

Maandag 24 december, 16.00 uur

Bij de kerk branden lichtjes. Het is kerstavond en het kindje zal nu snel komen.

Dit jaar zal het mooie spel van *Het ezeltje van Maria* voor de kinderen te beleven zijn. Dit onder leiding van Christja Mees, met muziek van Jannemijn Visser en Paul de Ridder.

Over de lessen ‘religieuze ontwikkeling voor kinderen.’

De wereldreligies, de grote stromingen en hun culturele context, schooljaar 2018 – 2019. Voor kinderen die dit schooljaar 12 of 13 jaar worden, meestal klas 6 en 7 of brugklas.

Op zondag 2 en 23 december, 6 en 20 januari, 3 en 17 februari worden de lessen vervolgd. De tijden zijn steeds van 10.30 – 11.30 uur.

De uitgangsgedachte is de uitspraak van Rudolf Steiner: ‘. . . er bestaan ook andere godsdiensten, we moeten ook proberen het wezen van andere godsdiensten begrijpelijk te maken. We trachten de mensen verschillende kanten van de Christusopvatting te doen begrijpen. Daardoor geven we iedere ziel iets wat een verdieping in haar teweeg kan brengen. Maar we vormen haar niet zelf. De ziel moet vooral op religieus gebied haar vrijheid van denken houden, om die vrijheid van denken te kunnen ontplooien.’
(Eenzaamheid en vervreemding, 10 oktober 1916)

Door het jaar heen worden de wereldreligies besproken, zoals het christendom, jodendom, de islam, het universeel soefisme, het boeddhisme en het hindoeïsme. Herkenbaar wordt gemaakt dat de belangrijkste waarden overeenkomen. Aandacht wordt besteed aan bewustzijn, moraliteit en integriteit. Er wordt ingegaan op de negatieve werking van dogmatisme en fanatisme. Zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de actualiteit en bij de jaarfeesten.

De gedachte is dat door respect voor de godsdiensten ontvankelijkheid voor de werkzaamheid van het Christuswezen zal ontstaan, waarbij het er met name om gaat dat het desbetreffende kind een eigen authentiek, religieus referentiekader ontwikkelt, belangrijk voor haar of zijn morele ontwikkeling.

Dit laatste is dan ook de doelstelling van deze lessen.

Bernard Heldt

Vrijwilligersbijeenkomst

Zaterdag 1 december van 10.30 – 14.00 uur

.....Verwachten....iemand's komst waarschijnlijk achten.....

Na een kopje koffie en een korte inleiding over het thema door Lisette zullen we zingen en vervolgens gezamenlijk een adventsstemming in de gemeentezaal creëren. Na gedane arbeid zullen we een kopje soep nuttigen.

De cultische afsluiting vindt plaats om 13.45 uur.

Kerstspelen

Kerstspel

Zaterdag 22 december 19.30 uur

Het Kerstspel wordt opgevoerd door de spelers van Huize Valckenbosch.

Paradijsspel

Vrijdag 14 december 19.30 uur

Het Paradijsspel wordt opgevoerd door spelers uit onze gemeente

Driekoningen- spel

Zaterdag

19 januari

19.30 uur

Het Driekoningen-
spel wordt
opgevoerd
door de spe-
lersgroep uit
het Gooi.

Ton van Hemert

Het jaarlijkse oliebollefestijn

Maandag 31 december van 17.00 – 19.00 uur

Oudejaarsavond, het oude is bijna voorbij; het nieuwe staat voor de deur! Ieder heeft nog wel wat te schenken.

Een vrolijk treffen in de gemeente. Er is een mooi, grappig programma met een verhaal, spel en muziek. Dat alles bij het eten van een oliebolletje en andere meegebrachte heerlijkheden (zie flip-over in de gang).

De cultische afsluiting vindt plaats om 18.50 uur.

Iedereen is van harte welkom.

Driekoningenviering

Zondag 6 januari 11.30 uur

Een korte driekoningenviering na de dienst. Bij de koffie krijgen we taart of brood te eten en daarin zit natuurlijk een verrassing!

Wat gaat er dan gebeuren? U kunt het zelf ervaren als u koffie komt drinken. In elk geval zullen we dan ook een mooi driekoningenlied zingen ter ere van het feest.

Gemeenteberaad, dialogen en bestuursvergaderingen

De komende *'dialogen'*, waarin we - na de koffie - van gedachten en ervaringen wisselen over alles wat samenhangt met de Christengemeenschap, vindt plaats op zondag 9 december van 12.00 tot 13.00 uur.

De komende *bestuursvergaderingen* zijn op 13 december, 10 januari en 14 februari. Aanvang 20.00 uur.

Het komende *gemeenteberaad* is op 10 februari om 12.00 uur.

Tussenstand financiën en toezegging 2019

Graag bericht ik u over de actuele financiële situatie in onze gemeente. Over de periode januari tot en met oktober 2018 is er een tekort van 9.500 euro. De kosten over deze periode zijn licht lager dan de begroting en bestaan vooral uit de maandelijkse afdracht aan de landelijke kassen voor het levensonderhoud van de geestelijken. De ledenbijdragen blijven echter achter bij de begroting en zijn tot nu toe ook bijna 5.000 euro lager dan vorig jaar.

Graag uw aandacht hiervoor indien u uw (toegezegde) bijdrage nog niet (volledig) hebt overgemaakt.

Bij voorbaat hartelijk dank.

Alle leden en belangstellenden hebben onlangs de jaarlijkse brief ontvangen met de persoonlijke stand van zaken en het toezeggingsformulier voor het doorgeven van de vaste bijdrage voor 2019.

Christiaan van der Velde, penningmeester

Cursussen en studiegroepen

Cursus 'de openbaring van Johannes, een christelijke ontwikkelingsweg'

In januari is Lisette Buisman met deze cursus begonnen op donderdagavond om de veertien dagen van 18.45 – 20.00 uur.

De komende data zijn: 6 december, 17 en 31 januari, 14 en 28 februari, 14 en 28 maart, 11 en 25 april, 16 mei.

Cursus 'de beelden van het Johannesevangelie'

Een keer per maand komt een kleine groep bijeen om aan de beelden van het Johannesevangelie te werken. In de dialoog tussen het goddelijke en het menselijke komt telkens weer de geestelijke actualiteit naar voren. En wel zo, dat men vermoeden kan dat er nog een heel andere - toekomstige- vorm van het Christen-zijn tot ons komen kan.

We werken op donderdagmorgen van 11.15 uur tot 12.15 uur. De cursus is afgelopen september gestart. De komende data zijn: 13 december, 17 januari, 14 februari, 14 maart, 11 april, 16 mei.

Inlichtingen: Lisette Buisman (06-438 00665)

Cursus over het Lukasevangelie

Deze cursus van Mathijs van Alstein vindt plaats op woensdagen van 19.00 tot 20.15 uur. De komende bijeenkomsten zijn op 12 december, 16 en 30 januari, 20 februari, 6 en 20 maart, 3 april, 22 mei, 5 en 26 juni.

Evangeliekring in Huize Valckenbosch

Deze groep, voor de bewoners van Huize Valckenbosch, komt in principe om de twee weken op donderdagmorgen bijeen

van 10.45 tot 11.30 uur. We spreken met Gerjan Wijers over het evangeliegedeelte dat in de Mensenwijdingsdienst wordt gelezen. De komende bijeenkomsten zijn op 6 en 20 december, 17 en 31 januari.

Op 3 januari is er geen evangeliekring.

Al het werk van de Christengemeenschap is afhankelijk van de fi-

nanciële bijdragen en de praktische medewerking van leden en belangstellenden.

De Christengemeenschap kent geen andere inkomsten.

Triodos-betalrekening:

NL61 TRIO 0390
5375 27 ten name
van De Christenge-
meenschap Zeist.

Of ING rekening:
NL03 INGB 0000
4246 32 ten name
van Gemeente Zeist
der Christenge-
meenschap.

Mensen & activiteiten

Holland-Amerika Lijn: een vooraankondiging

Onze Holland-Amerika Lijn bestaat al bijna veertig jaar! Nee, niet de cruiseschepen, maar de lijn met Zuid-Amerika die wij als Latijns-Amerika Hulpfonds onderhouden. Normaal gesproken krijgt u van ons een uitgewerkte uitnodiging voor de bijeenkomsten tijdens het bezoek aan Nederland van Maarten de Gans, maar op dit moment, bij het ter perse gaan van dit bericht, zijn de plannen nog niet 100% uitgewerkt.

De data staan wel vast: zaterdag 16 en zondag 17 februari 2019.

De zaterdagmiddag zal, zoals het er nu uitziet, een andere vorm krijgen dan u van ons gewend bent, namelijk een workshop met het thema *'Man – vrouw - in gemeenschap'*.

De workshop zal plaatsvinden in Rotterdam in de kerk van de Christengemeenschap aldaar.

Op zondagochtend zal Maarten de Gans in Amsterdam de mensenwijdingsdienst in het Spaans houden, met daarna koffie en een inleiding over het werk van de Christengemeenschap in Latijns-Amerika. Nadere details volgen, mogelijk in de nieuwsbrief op de landelijke website van de Christengemeenschap.

Het wordt spannend! Ieder die meer wil weten, neem gerust contact op met één van de kerngroepleden:

Steven Wouters, tel. 06-10814297, email: steven.wouters@het-net.nl;

Agnes Welman, tel. 030-6956788, email: agneswelman@planet.nl ;

Renée de Monchy, tel. 06-40202454, email: monckey85@gmail.com

Renée de Monchy

Bibliotheek

Met ingang van 15 november heeft Nienke Wieringa de taak om de bibliotheek te verzorgen van mij overgenomen.

Met vragen over boeken lenen kunt u zich tot haar wenden. Telefoon: 0341-427369

Marjo Bijleveld

Terugblikken

De boekenmarkt van 13 oktober

Het was een prachtige en zonnige herfstdag op onze jaarlijkse boekenmarkt.

Om 10 uur ging de deur open voor de eerste snuffelaars, sommigen met lijstjes in de hand en anderen die rustig langs de dozen met boeken dwaalden.

De boeken, gerangschikt op thema, lagen geduldig te wachten op hun volgende leven.

De koffiehoek draaide op volle toeren. En de potjes zelfgemaakte jam van de familie Halbertsma vlogen over de toonbank als warme broodjes.

De hele dag heerste er een ontspannen en gemoedelijke sfeer.

Tijdens het happy hour 's middags was het een gezellige drukte en de kassa rinkelde naar hartenlust.

Veel dank aan de mensen die geholpen hebben bij de voorbereiding en de opruiming, de sorteerders en de sjouwers. Er zijn dit jaar heel veel boeken ingebracht. Eén minpuntje: tegen ons verzoek in zijn er veel romans gebracht en ook waren sommige boeken in zeer slechte staat.

De totale opbrengst bedraagt €2812,- waarvan €158,15 is opgebracht door verkoop van koffie en thee en €200 door jamverkoop.

De bestemmingen van de opbrengst zijn dit jaar:

- het seminarie in Spring Valley, waaraan een vierde jaar wordt toegevoegd;
- Kiev, een nieuwe zuster gemeente.

Namens Mariëtte van Est, Free van der Kolk en Oeke de Ruiter,

Noor van den Breemer

Een 'volwassen' Michaëlsviering!

Tegen de tijd dat u dit leest, zitten we alweer met onze neus in de adventskrans, maar op de eerste Michaëlszondag, aansluitend aan de feestelijke koffie met taartjes, vond de Michaëlsviering plaats in een afgeladen volle gemeentenzaal. Met 'volwassen' bedoel ik niet alleen dat de viering op de volwassenen was gericht (voor de kinderen was er 's middags het Michaëlstuintje), maar dat alles *niveau* had. Het geheel stond onder leiding van onze getalenteerde geestelijken, die een gevarieerd programma brachten, literair/inhoudelijk, omlijst door onze getalenteerde gemeenteleden Ingrid Deij, Paul de Ridder, Jannemijn Visser, Reinier Steinbuch, met muziek van een steeldrum, een sourdo (zo'n Braziliaanse trom voor bij het carnaval), fluit en diverse snaarinstrumenten.

Er was ook een lier-solo. De gedichten van Aart van der Leeuw en Friedrich Hölderlin, Rilke, Lucebert, Kavakis, Achterberg namen je mee in een dromerige stemming, een verheven stemming, herfst-mijmeringen, of de overpeinzingen die door de nacht worden opgeroepen.

De naam van Michaël werd ge-euritmiseerd, en er waren Steiner-citaten over de betekenis van de aartsengel Michaël.... *'Streng is zijn wezen, dat spreekt uit zijn houding en gebaar.'* In het epistel is hiervan ook sprake, van de ernst en over zijn voeten, die geen aarde-zwaarte kennen.

Het geheel werd afgesloten met een deel uit een vioolsonate van Prokofjev, uitgevoerd door Astrid Abas en Yvo de Mul.

Wat een paar woorden, klanken niet kunnen oproepen...

Ach, u had erbij moeten zijn. Oh, u wás erbij?

Nou, had ik geen gelijk?

Renée de Monchy

Landelijke Ledendag in Zutphen

Ontmoetingen over de grenzen van de Christengemeenschap heen

In diverse gemeenten is de Christengemeenschap vertegenwoordigd in de lokale Raad van Kerken. Jaarlijks komen wij bijeen met de Bewindsdrager, Ernst Terpstra.

Vorig jaar november was dat voor de vijfde keer. Een lustrum en dus een natuurlijk moment om ons te bezinnen op waar we vandaan komen en waar we naar toe willen.

Terugblikken en vooruit kijken. Wat vraagt de toekomst van ons?

Geleidelijk aan werd het onderwerp van uitwisseling ruimer. Immers ontmoeting met de ander is in onze hele samenleving een actueel onderwerp, voor ieder afzonderlijk individu alsook voor gemeenschappen en instituties. Zo werd het tot thema voor de Landelijke Ledendag, 13 oktober 2018 in Zutphen.

Ignaz Stegeman hield een inleiding. Doordacht en herkenbaar wierp hij de vraag op: Ontmoetingen over de grenzen van de Christengemeenschap heen, hoe komt het dat relatief weinigen in de Christengemeenschap dat werkelijk *doen*?

Hij schetste concreet een flink aantal factoren die ‘van buiten’ komen en een flink aantal hindernissen die meer ‘van binnen’ komen. Daarnaast belichtte hij het Goud wat de Christengemeenschap met de vernieuwde Cultus, de Mensenwijdingsdienst heeft ontvangen. De aanvankelijk verborgen kracht daarvan gaat voor de Christengemeenschap en de aarde pas voluit werken naarmate het mee-voltrekken van de Mensenwijdingsdienst in elk lid authentiek wordt. Iedere dag opnieuw. Hóe je dat als lid doet, werd belicht in de verdere uitwerking van de inleiding.

In de daaropvolgende gespreksgroepen bleek dat er bij veel aanwezigen een snaar geraakt was.

Kortom, met dit thema zitten we op een goed spoor.

In onze komende ontmoeting van raad-van-kerken-vertegenwoordigers met de Bewindsdrager, begin 2019 in Zeist, hopen we dit thema behoedzaam verder te laten groeien en er tastend nieuwe vormen bij te vinden.

Marianne Lampe

Rondom de agenda

Drieluik: drie leden van de Christengemeenschap vertellen uit hun leven

Dinsdag 11 december, 29 januari en 18 juni

In december start een drieluik, waarin drie leden van de Christengemeenschap vertellen over het christelijk element in hun werk en in de praktijk van hun leven.

De eerste twee daarvan vinden binnenkort plaats, namelijk: 'Praktisch leven met natuurwezens' (Ferry van der Loos) en 'Leven in een kunstzinnig proces' (Corrie Hendriks).

De derde lezing in het drieluik is op 18 juni: 'Zorg voor de medemens' (Muriël Caree).

Hieronder een beschrijving van de eerste twee:

Praktisch leven met natuurwezens

Dinsdag 11 december, 20 uur. Ferry van der Loos

Hij stelt zichzelf en zijn inleiding hieronder voor:

Ik ben ca. 30 jaar lid van de Christengemeenschap in Den Haag en heb 40 jaar in Den Haag gewerkt als leraar Engels, waarvan 15 jaar ook als leerlingbegeleider en schooldecaan. Voor dit laatste heb ik een aparte opleiding gedaan, waar ik kennismaakte met diverse therapievormen, zoals Gestalt, T.A., NLP en later ook Familieopstellingen.

Omdat ik altijd al veel belangstelling had voor de natuur en allerlei natuurverschijnselen, ben ik de opleiding 'natuuropstellingen' in Zwitserland gaan volgen. Daar leerden we werken met planten, bomen en dieren, en ook met landschapsheling. Bijvoorbeeld, waarom in een bepaald gebied de bomen slecht groeien. Bij een opstelling bleek dan dat daar een veldslag had plaatsgevonden. Zo hangt achter stadion Galgenwaard in Utrecht nog steeds een nare energie op de voormalige galgenplaats (bij het bruggetje).

Ondertussen volgde ik ook een scholingsweg waarnemen van natuurkrachten, gebaseerd op antroposofie en astrologie, bij Nicolaas de Jong (www.jaspisschool.eu).

Zo zijn we al experimenterend gaan ontdekken. We hebben kennisgemaakt met onze huisgeest, een slaapkamerwezen, ons eigen lichaamswezen, deva's (landschapsgeesten) van diverse gebieden, reiswezens, steenwezens, bosgeesten. Ik heb ook een lichtwezen leren kennen dat verbonden is met de megalietencultuur (hunebedden/menhirs) in heel Europa, zie onze website www.natuurlijkwezens.nl.

11 december zal er niet alleen een lezing zijn. Ik wil samen met de aanwezigen (vrijwilligers!) opstellingen doen, zodat u zelf aan den lijve kan ondervinden hoe een en ander werkt.

Om enkele voorbeelden te noemen: we gaan opstellen de huisgeest van het kerkgebouw, een b.d.-plant met zijn etherwezen naast een met kunstmest gekweekte plant met etherwezen, de deva van de wijk waar de kerk staat. Er is ook gelegenheid om vragen voor een opstelling in te brengen. Ook ethische vragen, of dit alles zomaar mag, komen aan de orde.

Ferry van der Loos

Leven in een kunstzinnig proces

Dinsdag 29 januari, 20 uur. Corrie Hendriks, regisseur van de mysteriedrama's in Nederland

Hoe is het allemaal begonnen vanaf 1987 met de eerste cursussen? In 1992 stelde ik mij de vraag, tijdens het beluisteren van het vijfde symphonie van Sjostakovitsch: 'Wat is voor mij de essentie van mijn leven?' Dit concert, door Evgeni Svetlanov gedirigeerd, bracht mij toen even bewust over de drempel. Daarna wist ik als in een flits het antwoord: karma en reïncarnatie, zo helder als in de mysteriedrama's vertolkt.

Op 8 december 1994 werd de oprichting van het Drempeltheater een feit en vanaf toen zijn we ieder jaar gaan opvoeren.

Rudolf Steiner moedigt ons aan de mysteriedrama's als een moderne inwijdingsweg te beleven. Dat betekent dat het geen gemakkelijke weg is, maar een innerlijke activiteit van de spelers en toeschouwers vraagt. Door de innerlijke weg van de hoofdpersonen door hun verschillende incarnaties mee te maken, en hun verschillende reizen door de geestelijke wereld na de dood in een vorig leven en een nieuwe geboorte op hoog niveau mee te beleven, openen zich weidse perspectieven die verder reiken dan één aards bestaan.

Ik heb geprobeerd de aanwijzingen die Rudolf Steiner in 1924 in de Dramatische cursus, aan het eind van zijn leven voor toneelspelers gegeven heeft, verder te ontwikkelen. Het is moeilijk onder woorden te brengen hoe door het levende in de ether spreken van de

klinkers en medeklinkers, de lettergrepen opleven in ritmen en alliteratie, hoe de kwaliteiten van de woorden uitgedrukt kunnen worden, en hoe spiritueel de grammatica en syntaxis op kunnen klinken in de teksten, zodat ze op een nieuwe manier de verbinding van het innerlijk van de mens met de spirituele wereld op kunstzinnige wijze beleefbaar maken.

Het gaat er dus niet om vanuit het fysieke articuleren mooi te spreken, maar alle wezensdelen bewust in beweging te brengen!

Na mijn opleiding aan de Nederlandse school voor spraakvorming heb ik meer dan dertig jaar met de drama's gewerkt en bijna 25 jaar alle vier de drama's opgevoerd.

De sociale driegeleding in christologisch perspectief

Dinsdag 19 februari, 20 uur. John Hogervorst

Hij schrijft daarover: De sociale driegeleding, voorzover mensen er bekend mee zijn, wordt vaak begrepen als het streven tot een andere ordening van de samenleving te komen - en handelt over thema's als democratie, economie, vrijheid van onderwijs. Dat de sociale driegeleding een innerlijke kern heeft, die ten diepste met de christelijke impuls verbonden is, is nog minder bekend. Maar het is niet voor niets dat Rudolf Steiner vrijheid, gelijkheid en broederschap – die door middel van de sociale driegeleding in de sociale werkelijkheid binnen zouden kunnen treden – geestelijke wezens noemde.

Het begrijpen van de sociale driegeleding als christelijk-sociale impuls is juist voor de tijd waarin wij leven van grote betekenis: de ontwikkeling van de bewustzijnsziel plaatst de mens in het spanningsveld tussen goed en kwaad, alsook in het spanningsveld tussen individu en gemeenschap.

De sociale driegeleding kan de vorm zijn waarin liefde voor de mensheid stroomt.